

Der er opbrud i musikvidenskaben for tiden. På internationalt niveau manifesterede det sig i det forgangne år tydeligt på International Musicological Society's 16. kongres, der blev afholdt i London med temaet *Music and Sister Disciplines: Past, Present and Future*. Vor mand på stedet beretter i sin rapport, at der deltog mere end 900 musikforskere, og at programmet rummede mere end 500 indlæg. Det kan man da kalde talelyst – om et emne som i tidligere tider ville være blevet opfattet som perifert og måske endda som en trussel mod fagets identitet. I dag betragtes temaet derimod som højaktuelt – ikke fordi musikvidenskaben er i krise, men fordi mange musikforskere har erfaret det frugtbare i at åbne faget mod nye emner og at inddrage nye metoder.

Opbruddet er ligeledes tydeligt herhjemme. Det manifesterer sig i det ydre ved det generationsskifte, som er igang på professor- og lektorniveau ved landets musikvidenskabelige institutter, og ved nye ledere i Det Kongelige Biblioteks musikafdeling og på Musikhistorisk Museum. Ifølge de officielle planer skal musikinstitutterne på universiteterne i 1998 gennemgås af Undervisningsministeriets „Evalueringscenter“. Frugterne af denne omstilling vil forhåbentlig vise sig i de kommende år. Nu, da ældre dansk musik publiceres – på cd og i forskningsbaserede nodeudgaver – i et omfang, som det aldrig før er set, kunne man ønske nogle bredere musikvidenskabelige samarbejdsprojekter, gerne på tværs af institutionerne: Vi savner moderne skildringer af musikkens historie i Danmark, monografier om musiklivet før og nu i vore storbyer, biografier om spændende danske komponister, en oversigt over musikinstrumenter i Danmark gennem tiderne, dyberegående studier af folke- og populærmusikken ... – det hele naturligvis set i samspil med udenlandske impulser. Den netop udkomne *Musik i Norden*, skrevet af 18 nordiske musikforskere under hovedredaktion af professor Greger Andersson fra Lund, er velegnet som inspiration, og af nyt kildemateriale bragte 1997 bl.a. Musikforlaget Wilhelm Hansens meget omfattende arkiv, nodesamlingen fra Aalholm Slot samt manuskripter fra komponisterne Carl Nielsen, Vagn Holmboe og Niels Viggo Bentzon i offentlig eje på Det Kongelige Bibliotek.

Denne årbog afspejler nogle af musikfagets aktuelle diskussioner, herunder ikke mindst metodediskussionerne. Finn Egeland Hansen og Niels Bo Foltmann diskuterer „Problemer og erfaringer i forbindelse med udgivelsen af Niels W. Gades værker“ og præsenterer derved det metodiske grundlag for udgaven. Jan Maegaard supplerer sine livslange studier i Arnold Schönbergs musik med en gennemgang af komponistens liv og værk, der tager udgangspunkt i de tekster, han anvendte. I artiklen „Den ny musik og historieskrivningen“ reflekterer Søren Møller Sørensen over nogle af de metodiske problemer, der melder sig i arbejdet med ny musik som musikhistorisk genstand. Endelig behandler Annemette Kirkegaard forholdet mellem „Musiknologi og musikhistorie“, idet hun præsenterer nogle af de diskussioner og praktiske udmøntninger, der har gjort dette emne aktuelt.

Årbogen rummer som sædvanlig et pænt antal forskningsrapporter, bog- og plade anmeldelser samt en bibliografi over dansk musikforskning i det forløbne år. Blandt rapporterne er der to fra Kulturministeriets såkaldte sektorforskningsinstitutioner, nemlig Det Kongelige Bibliotek og Dansk Folkemindesamling. Også på dette område er der opbrud, idet sektorforskningen har fået en ny stillingsstruktur, hvis idé er at skabe så høj parallellitet som muligt mellem universiteterne og sektorforskningen med henblik på at styrke forskningen, at skabe øget samarbejde (f.eks. om forskeruddannelse) og at forøge den gensidige mobilitet. Blandt årbogens anmeldelser noterer vi os, at faget er blevet beriget med endnu to disputatser (skrevet af Tove Barfoed Møller og Knud Arne Jürgensen), og at den støt stigende interesse for Carl Nielsen og hans musik fortsætter (afspejlet i to nye engelsksprogede monografier).

Det er med stor glæde, at vi år kan bringe et indeks over årbogens første 25 numre. Det var Nils Schiørring og Søren Sørensen, der påtog sig at redigere årbogen, da den i 1961 begyndte at udkomme, og de og deres – altid ulønnede – efterfølgere har ind i mellem haft svært ved at få publikationen ud hvert år. Men årbogen overlevede, og nu foreligger der et indeks takket være forskningsbibliotekar Anne Ørbæk Jensens faglige indsats og en særlig økonomisk støtte fra Statens Musikråd og Magister Jürgen Baltzers Fond. Vi takker alle tre parter og håber, at indekset vil blive brugt.

Fra vor egen verden skal nævnes, at holdet bag årbogen er blevet styrket, idet ph.d.-stipendiat Michael Fjeldsøe har påtaget sig hvervet som redaktionssekretær.

Endelig skal der lyde en varm tak til alle, der har bidraget til dette bind – det gælder forfatterne, redaktionskomitéen og Statens Humanistiske Forskningsråd, der er årbogens økonomiske sikkerhedsnet.

København i januar 1998
Jens Henrik Koudal og Thomas Michelsen